

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1XObdo/11/2022
Identifikačné číslo spisu:	3512210440
Dátum vydania rozhodnutia:	15.11.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Miroslava Janečková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:3512210440.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Miroslavy Janečkovej a členiek senátu JUDr. Jany Hullovej a JUDr. Eriky Čanádyovej, v spore žalobkyne POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Bratislava, Račianska 71, IČO: 00 166 073, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne č. k. 5Co/508/2015-203 z 18. novembra 2015, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a.

II. Žalovanej nepriznáva nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

Okresný súd Nové Mesto nad Váhom (ďalej aj „súd prvej inštancie“) uznesením č. k. 10C/263/2012-134 z 20. novembra 2014 uložil žalobkyni, aby v lehote 15 dní od doručenia tohto uznesenia zaplatila súdny poplatok za odvolanie, ktorý je 20 eur. V odôvodnení rozhodnutia poukázal na novelu zákona SNR č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“), účinnú od 1. októbra 2012, ktorou došlo k vypusteniu oslobodenia od súdnych poplatkov podľa § 4 ods. 1 písm. k) zákona o súdnych poplatkoch (vecné oslobodenie konania vo veci náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom). Vzhľadom na uvedenú zmenu súd prvej inštancie vyrubil žalobkyni súdny poplatok za podané odvolanie podľa položky č. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov v spojení s druhou vetou § 6 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch, s poukazom na to, že splatnosť poplatku nastala (podaním odvolania) už po účinnosti predmetnej novely zákona o súdnych poplatkoch.

2. Na odvolanie žalobkyne Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „odvolací súd“) uznesením č. k. 5Co/508/2015-203 z 18. novembra 2015 napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil podľa § 219 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OSP“). Ako nedôvodnú posúdil námietku žalobkyne, že napadnutým rozhodnutím došlo k svojvoľnému rozširovaniu okruhu úkonov podliehajúcich súdnemu poplatku a neprípustnému

použitíu analógie legis, keďže v predmetnom konaní podlieha spoplatneniu len podanie žaloby. Poukázal na ustanovenie § 5 ods. 1 písm. a) zákona o súdnych poplatkoch, ktoré podanie odvolania vo veci samej priamo spája so vznikom poplatkovej povinnosti na strane toho, kto odvolanie podal (poplatníka), a to podľa rovnakej sadzby, ako by tomu bolo v konaní na súde prvej inštancie (§ 6 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch). Pritom platí, že poplatok za podané odvolanie sa stanovuje podľa Sadzobníka súdnych poplatkov platného a účinného v čase podania odvolania. Ak by sa akceptovala právna úvaha žalobkyne o striktnnej definícii spoplatneného úkonu v Sadzobníku súdnych poplatkov, založená na tom, že položka č. 7a neobsahuje zmienku (poznámku) o okolnostiach vyrubenia poplatku v prípade podania odvolania, znamenalo by to nemožnosť vyrubiť súdny poplatok za využitie práva podať odvolanie proti meritórnemu rozhodnutiu v celej rade osobitných konaní, ktoré nespádajú pod položku č. 1 Sadzobníka súdnych poplatkov. V poznámke k uvedenej položke zákonodarca len zopakoval skutočnosť, že v odvolacom konaní sa poplatky vyberajú podľa rovnakej sadzby ako v konaní pred súdom prvej inštancie. Avšak právny základ pre vyrubenie súdneho poplatku za podanie odvolania ako všeobecného pravidla vytvára samotný zákon o súdnych poplatkoch, ktorý následne prostredníctvom svojej prílohy špecifikuje položky spoplatňujúce jednotlivé úkony, vrátane prípadných odchýlok. Pokiaľ žalobkyňa namietala, že konanie sa začalo pred účinnosťou zákona č. 286/2012 Z. z., a preto sa naň vzťahuje oslobodenie od súdnych poplatkov, ide podľa názoru odvolacieho súdu o námietku nedôvodnú. Z prechodného ustanovenia § 18ca zákona o súdnych poplatkoch vyplýva, že za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012. V prejednávanej veci však odvolacie konanie, ktoré žalobkyňa iniciovala využitím práva podať odvolanie, začalo 9. decembra 2013. V tom čase už bol účinný zákon č. 286/2012 Z. z., preto sa žalobkyňa nemôže odvolávať na vecné zákonné oslobodenie od súdnych poplatkov, ktorému konanie podliehalo výlučne v prvej inštancii.

3. Proti uvedenému uzneseniu odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie. Napadnuté rozhodnutie označila za prekvapivé a priečiace sa zákonu, pretože súdy jej vyrubili súdny poplatok, ktorý nemal byť vyrubený, a tým jej odňali možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 ods. 1 písm. f) OSP. Žiadala preto napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ako aj ním potvrdené uznesenie súdu prvej inštancie zrušiť.

4. Zo spisu vyplýva, že dovolanie žalobkyne bolo podané 18. januára 2016. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“), ktorý v ustanovení § 473 zrušil zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované (§ 470 ods. 2 CSP). Konanie začaté do 30. júna 2016 na vecne, miestne, kauzálné a funkčne príslušnom súde podľa predpisov účinných do 30. júna 2016 dokončí súd, na ktorom sa konanie začalo (§ 470 ods. 4 CSP).

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd funkčne príslušný na dokončenie predmetného dovolacieho konania, ktoré sa začalo do 30. júna 2016 (ďalej aj „dovolací súd“ alebo „NS SR“), po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), a v mene ktorej koná zamestnankyňa s vysokoškolským právnickým vzdelaním druhého stupňa [§ 429 ods. 2 písm. b) CSP], bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP) najskôr skúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré je prípustné napadnúť týmto opravným prostriedkom.

6. Vzhľadom na prechodné ustanovenie § 470 ods. 2 CSP, podľa ktorého právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované, dovolací súd prípustnosť dovolania žalobkyne (ďalej aj „dovolateľky“) posudzoval podľa ustanovení § 236 a nasledujúcich OSP, teda procesnej úpravy platnej a účinnej v čase, keď žalobkyňa toto dovolanie podala a dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

7. V danom prípade ide o dovolanie podané v obdobnej veci, aká už bola aspoň v piatich prípadoch predmetom konania pred dovolacím súdom na základe skoršieho dovolania tej istej dovolateľky (viď konania vedené na NS SR pod sp. zn. 14XCdo/23/2015, 14XCdo/41/2015, 14XCdo/28/2016, 14XCdo/37/2016, 14XCdo/51/2016). Dovolací súd sa s odôvodneniami rozhodnutí, ktoré boli vydané v týchto konaniach, v celom rozsahu stotožňuje, poukazuje na ne, a preto ďalšie dôvody už neuvádza (§ 452 ods. 1 CSP).

8. Vzhľadom k tomu, že v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia procesnej vady tvrdenej dovolateľkou [§ 237 ods. 1 písm. f) OSP] a nevyšli najavo ani iné vady konania uvedené v § 237 ods. 1 OSP, pričom prípustnosť dovolania nevyplýva ani z § 239 OSP, dovolací súd podľa § 447 písm. c) CSP odmietol dovolanie žalobkyne ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

9. V dovolacom konaní úspešnej žalovanej vznikol voči žalobkyni nárok na náhradu trov dovolacieho konania (§ 255 ods. 1 CSP v spojení s § 453 ods. 1 CSP). Keďže však podľa obsahu spisu žalovanej v tomto konaní preukázateľne žiadne trovy nevznikli, dovolací súd v súlade s článkom 17 základných princípov CSP, zakotvujúcim procesnú ekonómiu, žalovanej náhradu trov dovolacieho konania nepriznal (k uvedenému porovnaj R 72/2018).

10. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.